

Ohje matalaraajaisten ja pienikokoisten rotujen kyynärnivelen inkongruenssin röntgenkuvauksista ja luokituksesta (Kyynärnivelen inkongruenssin ohje)

Kennelliiton hallituksen 6.10.2016 hyväksymä.

Päivitetty hallituksessa 21.11.2020, 19.8.2021 ja 27.5.2022, päivitykset voimassa 1.1.2023 alkaen.

Tämä ohje täydentää Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamissääntöä (valtuusto 26.11.2023) ja Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelman ohjetta (PEVISA-ohje, hallitus 24.11.2023).

1 Yleiset määräykset

Kondrodystrofisten ja muiden matalaraajaisten ja eräiden pienikokoisten koirien perinnöllisiä eturaajan kasvuhäiriöitä tutkitaan röntgenkuvauksilla ja koirien kyynärnivelet luokitellaan jalostustiedon keräämistä varten. Lausuttavista roduista päättää ja pitää [listaa](#) Suomen Kennelliitto (jäljempänä Kennelliitto). Kennelliitto hyväksyy virallisiksi tämän ohjeen mukaisesti annetut lausunnot.

Lausunto on annettava koiranomistajan kotimaassa tai Suomessa.

Kun koira kuvataan Kennelliiton lausuntoa varten, tulee kuvauksessa noudattaa näitä ohjeita ja kuvat asianmukaisine röntgentutkimuslomakkeineen toimittaa Kennelliittoon, joka antaa kuvista virallisen lausunnon. Koiran virallinen tutkimustulos on huonomman kyynärnivelen mukainen.

Koiran omistajan tulee ilmoittaa kuvaavalle eläinlääkärille koiralle tehty kyynärnivelen vaikuttava leikkaus ja asia merkitään röntgentutkimuslomakkeeseen. Koiran sairaskertomus liitetään mukaan. Kyynärnivelen inkongruenssin takia operoitu koira saa kyseisen nivelen kohdalle ”operoitu” merkinnän. Merkintä operoitu huomioidaan indeksilaskennassa huonoimman luokan mukaisena tuloksena ja rinnastetaan jalostuskäytössä siihen.

Mikäli koiralle on sattunut tapaturma (lähetteen mukana tulee olla tapauksen sairaskertomus ja röntgenkuvat), jonka takia kyseistä niveltä ei voida arvostella, koira saa kyseisen nivelen kohdalla ”ei lausuntoa” merkinnän. Tällöin koiran tulos määräytyy vain toisen nivelen perusteella.

Röntgenkuvat säilytetään keskitetysti Kennelliiton määräämässä paikassa vähintään 10 vuotta, jonka jälkeen ne voidaan hävittää. Kennelliitto kuitenkin säilyttää joka vuodelta maaliskuun kahden ensimmäisen viikon kuvat myöhempiä mahdollisia tutkimuksia varten.

2 Lausuntomenettely

Kennelliiton hallitus nimeää eläinlääkärit, joiden antamat lausunnot hyväksytään. Kennelliiton nimeämä virallinen lausunnonantaja saa tietää koiran rodun, iän, sukupuolen ja rekisterinumeron.

Inkongruenssilausunto annetaan vain sellaisista kuvista, joiden mukana on kuvaajan täyttämä Kennelliiton tutkimuslomake.

Lausunto annetaan vain sellaisesta röntgenkuvasta, jota otettaessa ko. koira on ollut tunnistusmerkitty Kennelliiton hyväksymällä tavalla. Tunnistusmerkintä on aina tarkastettava kuvauksen yhteydessä.

Virallisesta tutkimuslausunnosta peritään maksu. Tutkimuslausunto toimitetaan röntgentutkimuslomakkeeseen merkitylle vastaanottajalle ja Kennelliiton tietokantaan merkitään tiedot tutkimustuloksesta sekä lausunnon antaja.

Lausuntoon voidaan kirjata tieto kuvassa havaittavista olennaisista sivulöydöksistä.

Koira voidaan kuvata uudelleen, mutta vasta 12 kuukauden kuluttua edellisestä kuvauksesta. Jos uusintakuvaus kuitenkin tehdään kuvausteknisistä syistä, on kuvaus aiheellista tehdä mahdollisimman pian. Lausunnon antaja saa nähtäväkseen kaikki aiemmat kuvat. Lausunto voi uusintakuvausten johdosta muuttua.

Mikäli ulkomaiselle koiralle tarvitaan tämän ohjeen mukainen lausunto, voidaan tunnistusmerkitty koira kuvauttaa tämän ohjeen mukaisesti ja röntgenkuva lähettää lausuttavaksi Kennelliittoon suomalaista lausuntoa varten (liitteeksi perustelut miksi ulkomaiselle koiralle halutaan lausunto Suomesta).

3 Arvosteluasteikko

Luokitus	Kuvaus
INCO normaali	Nivelrako on kapea ja tasainen, kyynär- ja värttinäluun välillä ei ole porrasta. Ei nivelrikkoon viittaavia muutoksia
INC1 lievä	Nivelrako ei ole täysin kapea ja tasainen: kyynär- ja värttinäluun välillä on pieni porrastus tai nivelraossa olka- ja kyynär- ja värttinäluun välillä on korkeintaan 2 mm leveä rako. Ei nivelrikkoon viittaavia muutoksia.
INC2 kohtalainen	Nivelrako ei ole kapea ja tasainen: kyynär- ja värttinäluun välillä on porrastus tai nivelraossa (incisura trochlearis) olka- ja kyynär- ja värttinäluun välillä on 2–3 mm leveä rako.
INC3 vaikea	Nivelraossa olka- ja kyynär- ja värttinäluun välillä on 3 mm tai sitä leveämpi rako tai kyynär- ja värttinäluun välillä on porrastus, tai nivel on muuten selvästi epämuotoinen

4 Röntgenkuvauksen toteutus

Kuvattaessa koiran on oltava iältään vähintään 12 kk.

Röntgenkuvat pitää toimittaa Kennelliittoon vastaanottojärjestelmän kautta sähköisesti DICOM-muodossa.

Röntgenkuvat on kuvauksen yhteydessä merkittävä tavalla (rtg-teipillä/merkintälaitteella), jota ei jälkikäteen voida muuttaa. Tämä koskee myös digitaalisia röntgenkuvia. Röntgenkuvassa pakollisia tietoja ovat:

- päivämäärä
- koiran rekisterinumero (tai TM-numero)

- puolimerkki (puolimerkki kansainvälisesti tunnistettavana, esim. sin, dex, R, L).

Koira on rauhoitettava kuvausta varten ja käytetyt valmisteet on merkittävä röntgentutkimuslomakkeeseen. Molemmat kyynärnivelet kuvataan samaan aikaan. Kuvien on oltava oikein rajattuja ja laadultaan sellaisia, että arvostelussa huomioon otettavat seikat erottuvat hyvin. Yli- ja alivalotus sekä kuvien rakeisuus voivat estää kuvien arvioinnin.

Eturaajat kuvataan mediolateraaliprojektiossa kyynärnivel neutraalissa asennossa (avautumiskulma vähintään 90 °). Olkaluun nivelnastojen on oltava mahdollisimman päällekkäin niin, että nivelrako erottuu. Kuvassa tulee näkyä kyynärnivel ja kyynärvarsi kokonaan. Rotukohtaisesti voidaan vaatia muita projektioita.

Tulkinnanvaraisista kuvista voidaan pyytää lisäkuvia eri asennoissa ja myös uusia kuvia tietyn ajan kuluttua.

5 Valitusmenettely

Valitukset käsittelee Kennelliiton nimeämä asiantuntijapaneeli koiranomistajan kirjallisen valituksen perusteella.

Valitusaika on 90 vuorokautta siitä, kun lausunto on lähetetty koiran omistajalle. Valitusmaksu on kaksi kertaa lausuntomaksun suuruinen. Jos valitus todetaan aiheelliseksi, maksu palautetaan. Jos koiran huonomman nivelen mukainen virallinen lausunto muuttuu, maksu palautetaan.

Paneelin päätös on lopullinen, siitä ei voi valittaa eikä toimittaa uusia röntgenkuvia lausuttavaksi.

6 Poikkeustapaukset

Kennelliiton hallituksella on oikeus erittäin painavista syistä yksittäisessä poikkeustapauksessa myöntää erivapaus tämän ohjeen määräyksistä.